

Консолидиран бюджет на държавното обществено осигуряване за 2012 година – основни политики и параметри

Законът за бюджета на Държавното обществено осигуряване е основният финансов план на социалноосигурителната система, с който се реализира определената за годината осигурителна политика. Той съдържа консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване и бюджетите на отделните фондове съобразно спецификата на осигурителните рискове и съвкупността на осигурените лица и изискванията на единната бюджетна класификация.

Консолидираният бюджет на ДОО (КБДОО) за 2012 г. е разработен в изпълнение на Решение № 246 на Министерския съвет от 15 април 2011 г. (РМС № 246 от 2011 г.), с което е одобрена бюджетната прогноза за периода 2012-2014 г. и са приети разходните тавани по първостепенни разпоредители с бюджетни кредити за периода 2012-2014 г.

Параметри на КБДОО за 2012 г.

В консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване /ДОО/ по приходите и разходите за 2012 г. са заложили следните макроикономически и социалноосигурителни параметри :

- Брутен вътрешен продукт – 81 629 млн. лв.;
- Средногодишна хармонизирана инфлация – 3,2%;
- Брой осигурени лица – 2 765 158;
- Среден осигурителен доход, обявяван от НОИ – 622,30 лв.;
- Брой на безработните лица с право на обезщетения при безработица - 116 314;
- Средногодишен брой пенсионери – 2 195 220;
- Средна пенсия на пенсионер – 273,32 лв.

В областта на приходите за 2012 г. са заложили следните политики:

- Запазват се размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на ДОО, Учителския пенсионен фонд /УПФ/ и участието на държавата в осигуряването за фонд “Пенсии” /ФП/ чрез трансфер в размер и по ред определени в чл. 21, т.5 на Кодекса за социално осигуряване /КСО/ на нивата от 2011 г.;
- Повишават се минималните осигурителни прагове по основни икономически дейности и групи професии средно с 5,9 на сто спрямо 2011 г.;
- Запазва се диференцираният минимален осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съобразно облагаемия им доход за 2010 г. съответно в размер на 420 лв., 450 лв., 500 лв. и 550 лв.
- Запазва се минималният осигурителен доход за земеделските производители и тютюнопроизводители - 240 лв. ;
- Запазва се максималният осигурителен доход за всички осигурени лица – 2000 лв.

В областта на разходите за 2012 г. са заложили следните политики:

- Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст – 136,08 лв. се запазва до 31 май 2012 г., а за периода от 1 юни до 31 декември 2012 г. се увеличава на 145 лв.

- За 2012 г. пенсиите не се осъвременяват по реда чл. 100 от КСО;
- Максималният размер на получаваните една или повече пенсии се запазва в размер на 700,00 лв. месечно.
- За 2012 г. се увеличава с 4 месеца необходимият осигурителен стаж и възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68 от КСО / за мъжете - осигурителен стаж - 37 години и 4 месеца и възраст – 63 години и 4 месеца и за жените - осигурителен стаж - 34 години и 4 месеца и възраст – 60 години и 4 месеца /;
- За 2012 г. се увеличава с 4 месеца необходимата възраст за придобиване право на пенсия по § 4 ал. 1 от ПЗР на КСО;
- Увеличава се с две години необходимия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 69 от КСО /от 25 на 27 години/;
- Увеличава се тежестта на една година стаж от 3 на 4 на сто, ако лицето продължи да работи след като отговаря на условията за пенсиониране по чл. 68 на КСО;
- Запазва се минималният дневен размер на обезщетението за безработица - 7,20 лв. и ограничението му на ниво от 60 на сто от осигурителния доход на лицето преди загубата на работа;
- Запазва се режимът на изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност съгласно §22о от ПЗР на КСО – първите три работни дни се изплащат от осигурителя в размер 70 на сто от среднодневното брутно възнаграждение, а от 4-тия ден на настъпване на неработоспособността - от държавното обществено осигуряване;
- Удължава се с 6 месеца периодът, от който се изчисляват краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност и трудоустрояване от 12 на 18 календарни месеца, при бременност и раждане и безработица от 18 на 24 месеца;
- Запазва се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане - 410 дни и размерът на обезщетението за отглеждане на малко дете от една до двегодишна възраст - 240 лв.;
- Еднократната помощ при смърт на осигурено лице за 2012 г. се определя в размер на 540 лв.
- За 2012 г. не се правят вноски за фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите”. Запазва се максималният размер на гарантираните вземания – 1 000 лв.

Със заложените параметри и политики се очакват следните резултати:

Приходи и получени трансфери

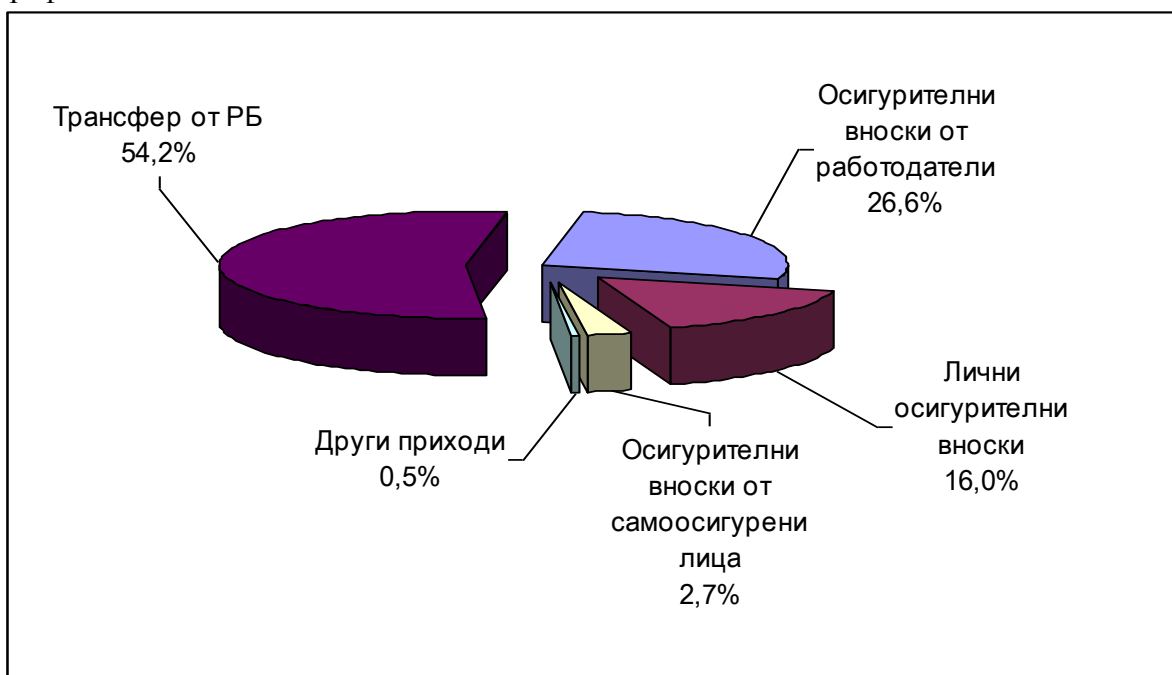
За 2012 г. се предвиждат по приходите и получените трансфери да постъпят **8 465, 6** млн. лв., в т. ч.:

- осигурителни вноски – **3 851,2** млн. лв., в т.ч. приходи от осигурителни вноски на заетите осигурени лица от реалния сектор на икономиката, съгласувани с Националната агенция за приходите – 3 240,0 млн. лв.;

- неданъчни приходи – **27, 6** млн. лв.;

- трансфери от републиканския бюджет /РБ/ – **4 587,6** млн. лв. Трансферите включват средствата от РБ за фонд „Пенсии” в размер 12 на сто върху сбора на осигурителните доходи на всички осигурени лица – **2 369,1** млн. лв., трансфер от РБ (за пенсиите, несвързани с трудова дейност и добавки) – **301,5** млн. лв. и трансфер за покриване на недостига от средства – **1 917,0** млн. лв.

Структурата на приходите и трансферите за 2012 г. е показана на следващата графика:

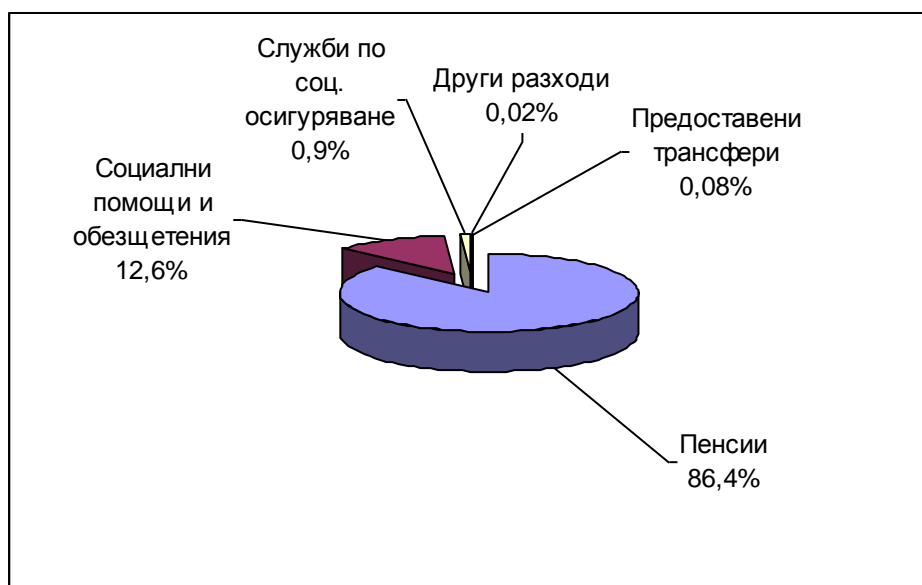

Разходи и предоставени трансфери

За 2012 г. се предвиждат по разходите и предоставените трансфери средствата да бъдат **8 462,3** млн. лв. В тях са включени разходи:

- за пенсии – **7 314,0** млн. лв. ;
- за социални помощи и обезщетения – **1 062,9** млн. лв. ;
- за издръжка на службите по социалното осигуряване – **76,7** млн. лв. ;
- други разходи – **1,6** млн. лв. (разходите за отбранително-мобилизационна подготовка и разходи за лихви),
- предоставени трансфери – **7,2** млн. лв.(за Министерството на труда и социалната политика - за Агенцията за социално подпомагане – **3,2** млн. лв. и за фонд ”Условия на труд” – **4,0** млн.лв.).

Структурата на разходите и предоставените трансфери за 2012 г. е показана на следващата графика:

Разходите за **пенсии** /без пощенска такса и ДДС/ през 2012 г. са **7 270,0** млн. лв. и нарастват със **172,6** млн. лв. спрямо очакваните разходи за 2011 г.

Очакваният среден брой на пенсионерите през 2012 г. е 2 195 220, което е с 4,4 хиляди по-малко от този през 2011 г., а очакваният среден брой на пенсиите през 2012 г. е 2 669 852, което е с 8,7 хиляди по-малко от този през 2011 г.

Относителният дял на разходите за пенсии от БВП за 2012 г. е 8,9 на сто.

Средният размер на пенсията на един пенсионер през 2012 г. се предвижда да достигне **273,32 лв. /2,5 на сто ръст/**, при очакван среден размер за 2011 г. - **266,78 лв.**

Планираният нетен коефициент на заместване е **56** на сто, а brutния коефициент на заместване е **44** на сто.

Разходите за **социални помощи и обезщетения** за 2012 г. се предвижда да бъдат в размер на **1 062, 9** млн. лв., или 12,6 на сто от общите разходи.

В тази група разходи най-голям дял заемат разходите за паричните обезщетения за безработица – **349,5** млн. лв. /32,9 на сто от разходите за социални помощи и обезщетения/, следвани от обезщетенията за бременност и раждане – **306,1** млн. лв. /28,8 на сто/, обезщетенията при временна неработоспособност поради общо заболяване – **260,1** млн. лв. /24,5 на сто/ и обезщетенията за отглеждане на малко дете до двегодишна възраст – **123,3** млн. лв. /11,6 на сто/.

В бюджета на държавното обществено осигуряване за 2012 г. са предвидени **15,4** млн. лв. за финансиране на дейността, свързана с профилактика и рехабилитация на осигурените лица.

Разходите за **службите по социално осигуряване** /Централно управление и териториалните поделения на Националния осигурителен институт/ за 2012 г., са предвидени в размер на **76,7** млн. лв. Те са **0,9** на сто от общите разходи. В тях са включени разходите за заплати, осигуровки, издръжка на системата, разходи за членски внос към национални и международни организации, и капиталови разходи.

Консолидираният бюджет на държавното обществено осигуряване за 2012 г. се очаква да приключи с недостиг в размер на 1 917,0 млн. лв. За да се балансира на нула, този дефицит следва да се финансира от РБ под формата на допълнителни субсидии за покриване на недостига от средства.

Бюджетите на отделните фондове на ДОО и бюджетът на Националния осигурителен институт /НОИ/ за 2012 г. се предвижда да приключат със следните резултати:

- Фонд “Пенсии” – недостиг от 1 666,2 млн. лв.
- Фонд “Пенсии, несвързани с трудова дейност” – недостиг от 0,014 млн. лв.
- Фонд “Трудова злополука и професионална болест” – остатък от 62,9 млн. лв.
- Фонд “Общо заболяване и майчинство” – недостиг от 82,0 млн. лв.
- Фонд “Безработица” – недостиг от 177,0 млн. лв.
- Бюджет на НОИ – остатък от 1 865,5 млн. лв.